

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

МАЛЕНЬКІ ОЧІ, ВЕЛИКІ ТРАГЕДІЇ:

історії вбитих, депортованих, русифікованих

Малюнок Саші, 15 років, місто Херсон

■ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ ВАРВАРСЬКИХ ДІЙ РФ

Ще з 2014 року Росія вчиняє воєнні злочини та злочини проти людяності на території України, обстрілюючи мирні міста, цивільних та дітей.

Внаслідок російської агресії:

- **664** загиблих дітей;
- **2 224** поранених дітей;
- **2 232** зниклих дітей;
- **19 546** депортованих й примусово переміщених дітей;
- **20** постраждалих від сексуального насильства дітей.

Дані від початку повномасштабного вторгнення станом на 11 листопада 2025 року.

Фото: Суспільне Дніпро

Це не просто статистика. За кожною цифрою стоїть доля конкретної дитини, яка повинна була мати щасливе дитинство, яскраві мрії та мирне майбутнє.

Цей страшний лічильник не зупинятиметься, поки країна-терорист продовжуватиме геноцидну війну проти України.

РФ ВБИВАЄ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ!

Російський терор проти цивільного населення — те, з чим змушені стикатися українські діти. Регулярні ракетні обстріли житлових кварталів призводять до непоправних наслідків.

Росія вбила 664 українських дитини (станом на 11 листопада 2025 року).

Найсмертоносніший удар по дітях від початку повномасштабного вторгнення

4 квітня 2025 року росіяни запустили балістичну ракету з касетною бойовою частиною по місту Кривий Ріг. Ракета вибухнула посеред житлового кварталу біля дитячого майданчика.

Як наслідок — загинули 20 людей, з них — 9 дітей. Понад 70 людей дістали поранення, серед яких щонайменше 12 дітей.

Люди приносять квіти та іграшки на місце трагедії.

У місцевій гімназії відкрили куточок пам'яті зі світлинами загиблих учнів.

Того ж дня Міноборони Росії визнало ракетний удар і заявило, що вони успішно вдарили по військових та іноземних інструкторах у Кривому Розі. **Це цинічна брехня.**

Цей обстріл став найсмертоноснішим для дітей з лютого 2022 року, за даними Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні.

Найменшій дитині — хлопчику Тимофію — було всього три роки.

Батько загиблого хлопця Данила звернувся до світових лідерів із закликом надати Україні системи протиповітряної оборони, аби інші українські діти були захищені.

Маленькі очі, великі трагедії

ТИМОФІЙ, 3 РОКИ

РАДИСЛАВ, 7 РОКІВ

АРІНА, 7 РОКІВ

ГЕРМАН, 9 РОКІВ

ДАНИЛО, 15 РОКІВ

АЛІНА, 15 РОКІВ

МИКИТА, 15 РОКІВ

КОСТЯНТИН, 16 РОКІВ

НІКИТА, 17 РОКІВ

Варварська атака на Львів: семеро загиблих, серед яких мама з трьома дітьми

4 вересня 2024 року армія РФ атакувала Львів дронами-безпілотниками та ракетами. Як наслідок, було пошкоджено понад 180 будинків в історичній частині міста. **Семеро людей загинули. Понад 60 людей були травмовані.**

Фото: Суспільне Львів / Анна Срогий

Фото: Суспільне Львів / Анна Срогий

Історії вбитих, депортованих, русифікованих

Серед загиблих була родина Базилевичів: матір Євгенія і трое її дочок — 7-річна Емілія, 18-річна Дарина та 21-річна Ярина.

Живим залишився лише батько родини — Ярослав.

Я почуваюся все ще спустошеним. Я почуваюся, як гілка без бруньок. Я почуваюся так, що у світі панують зло і несправедливість. Ми маємо з вами це змінити. У світі має панувати міжнародне право”, — ці слова Ярослав сказав під час виступу перед членами Конгресу США.

Illustration:
Hetman brushes

РОСІЯНИ ВДАРИЛИ ПО НАЙБЕЗЗАХИСНІШИХ – ХВОРИХ ДІТЯХ!

8 липня 2024 року росіяни вчинили черговий акт тероризму проти цивільного населення України. Рівень цинізму цієї атаки неможливо досягнути. **Російську ракету цілеспрямовано запустили по найбільшій дитячій лікарні в Україні “Охматдит”, де лікують дітей з найскладнішими діагнозами: від глибокої недоношеності до онкології крові.**

Фото: Gleb Garanich, Reuters

Постраждали всі корпуси лікарні, а один із них – не підлягає відновленню.

Щорічно в лікарні проводять близько 7 тисяч складних операцій. Тут також здійснюється діагностика та лікування на сучасному рівні онкогематологічних захворювань та виконуються трансплантації кісткового мозку хворим дітям.

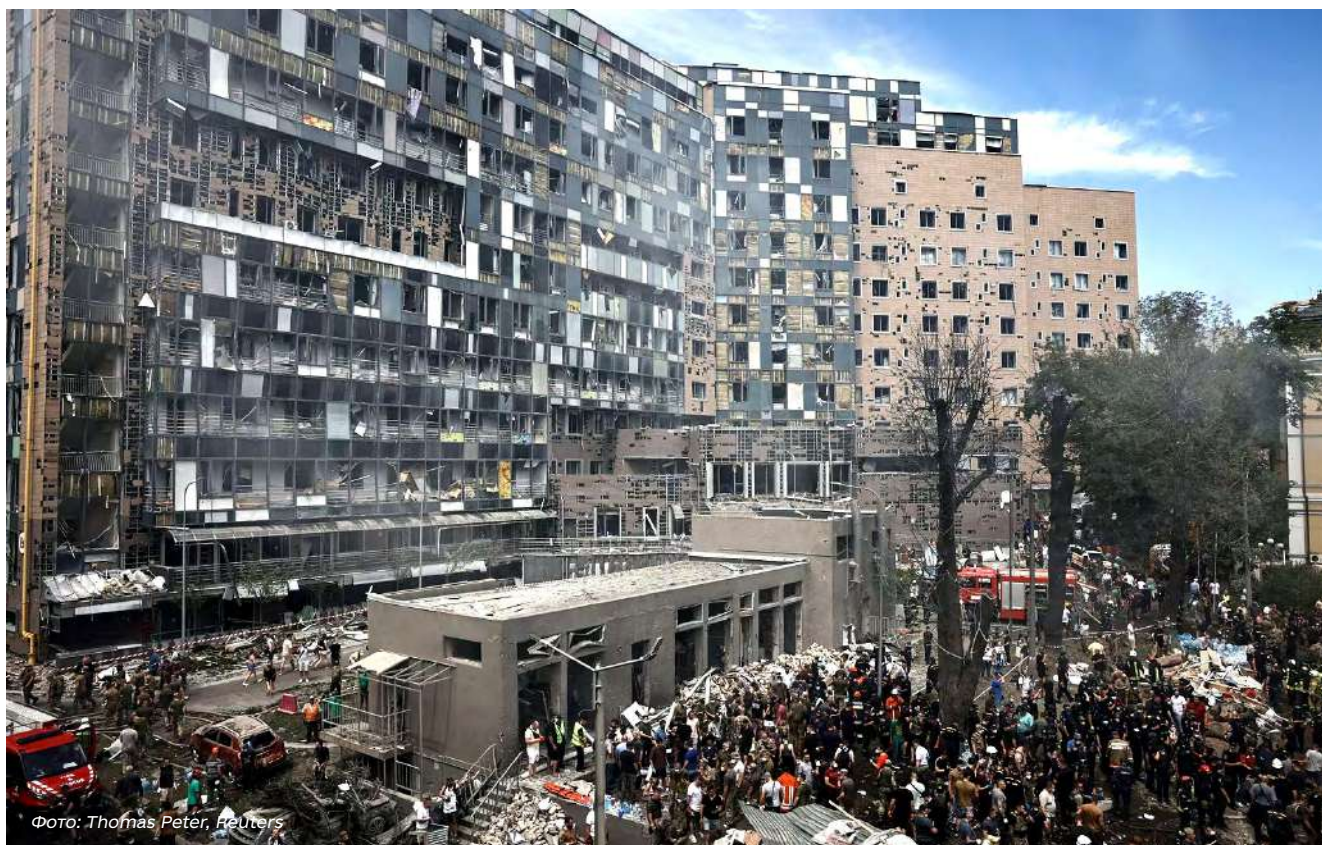

Фото: Thomas Peter, Reuters

За рівнем кваліфікації персоналу та обладнання “Охматдит” є лікарською установою європейського та, ймовірно, світового рівня. **На момент удару в лікарні перебувало близько 600 пацієнтів і стільки ж медичного персоналу.**

На момент ракетного удару по “Охматдиту” у лікарні проводилися три операції на серці, одна з них — з відкритою грудною кліткою. Медики продовжили операцію навіть після атаки.

Ударною хвилею кардіохірурга кинуло на операційний стіл, але він та його колега-анестезіолог встигли перевести малюка до ручного режиму штучного дихання та евакуюватися до іншої лікарні для завершення операції.

Діти, які борються за своє життя із хворобою, змушені рятуватися і від російських ракет.

**Внаслідок удару загинуло 2 людини.
Понад 50 отримали поранення, серед них 7 дітей.**

Маленькі пацієнти очікують переведення в іншу лікарню.

Через обстріл хворі діти позбавлені можливості отримати якісне лікування на професійному обладнанні. Відновлення дорогого обладнання займатиме багато часу. Це нестиме за собою довготривалі наслідки для хворих діток.

Дворічний Микита, який має синдром Лаелла, — один із постраждалих від атаки на лікарню.

ГОЛОВНИЙ ПРОДУКТ РОСІЇ – ЦЕ СМЕРТЬ

Смерть Росія експортує ракетами й дронами прямо по житлових будинках. Місто-мільйонник Київ систематично страждає від таких атак.

Фото: Суспільне Новини

Фото: Суспільне Новини

Reuters/Thomas Peter

Фото: Stringer, Reuters

КИЇВ (серпень, 2025). П'ятиповерховий будинок.

Загинуло 4 дитини.

Того дня Росія вчинила масове вбивство у Києві. Загинуло 25 цивільних, включно з чотирма дітьми. Серед загиблих 2-річна дівчинка Ангеліна та її 24-річна мама Надія. Вони загинули у своїй квартирі – тоді було зруйновано весь під'їзд п'ятиповерхового будинку.

ХЕРСОНЩИНА (липень, 2025).

Приватний сектор.

Загинув однорічний хлопчик.

РФ влаштовує "сафарі" на людей, переслідуючи та вбиваючи їх дронами. Черговий такий злочин стався у селі Правдине. Безпілотник скинув вибухівку просто на подвір'я, де грався однорічний хлопчик. Дитина загинула на місці. Поранення дістала й місцева жителька.

ПОКРОВСЬКИЙ РАЙОН
(січень, 2024).
Приватний сектор.
5 дітей були вбиті.

ХАРКІВ (травень, 2024).
Торговельний центр.
Загинуло 2 дитини.

Серед загиблих — мати та її 12-річна донька. Вся родина, окрім старшої доньки, у вихідний день пішла за покупками. Однак мати та дочка більше ніколи не повернулися. Батько дівчинки вижив, він потрапив у лікарню.

ОДЕСА (березень, 2024).
Житловий будинок.

Загинула жінка та її чотиримісячний син.

Розбираючи завали зруйнованого будинку, рятувальники знайшли тіло чотиримісячного малюка в обіймах мами. Їх убив російський дрон. Батько немовляти, якому вдалося врятуватися, сподівався на диво. Але чоловік втратив і дружину, і дитину. У нього залишилася маленька донька. Внаслідок цієї нічної атаки 4 людини загинули, ще 7 постраждали.

Фото: Суспільне Одеса

КИЇВ (липень, 2024).
Житловий будинок.
Загинуло 5 дітей.

Серед загиблих — сім'я 10-річного хлопчика Максима, який займався карате й був призером міських та загальнонаціональних змагань. Його знайшли у ванній разом із матір'ю Зоряною та молодшою сестричкою Настею. “Україна не лише втратила свою дитину. Вона втратила майбутнього спортсмена, який міг би стати членом олімпійської збірної”, — розповідає тренер Максима Сергій Пінчук.

Під час розбору завалів рятувальники ДСНС знайшли фотографії родини хлопчика

ЗАПОРІЖЖЯ (березень, 2024).
Приватний будинок.
Загинула 8-річна дівчинка.

Ця маленька дівчинка любила малювати та займалася гімнастикою. Однак російська ракета поцілила у її спальню, де вона відпочивала разом з татом. Після вибуху, бабуся дівчинки, яка живе в будинку навпроти, кинулася відкопувати сина та онуку великими руками. Жінка до останнього сподівалася, що вони встигли сховатися у підвалі. Але, на жаль, вони обоє загинули. Дитина не дожила до свого дев'ятиріччя менш ніж два місяці.

Фото: Укрінформ

ХАРКІВ (лютий, 2024). Приватний сектор.
Загинуло троє братиків — 7 років, 3 років та 10 місяців — разом зі своїми батьками.

Молода родина з матері, батька та трьох маленьких синочків в одну ніч були позбавлені життя у своєму власному будинку внаслідок атаки російськими дронами. “Хай уся Росія дивиться, що накоїла! Я ніколи не пробачу їм. За моїх дітей, за онуків. Чим вони завинили?”, — сказала згорьована бабуся під час поховання.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ЗАЗНАЮТЬ ПОРАНЕНЬ ВНАСЛІДОК АГРЕСІЇ РФ

Жодна дитина у світі не повинна відчувати на собі жорстокість війни! А всі, хто віддає та виконує накази, які призводять до смертей та травмувань дітей, — повинні нести найвищу відповідальність!

2 224 дітей **зазнали поранень** внаслідок агресії РФ (станом на 11 листопада 2025 року).

ХЕРСОНЩИНА (травень, 2025).

У Білозерці на Херсонщині внаслідок російського артобстрілу постраждала 10-річна дівчинка. Через пряме влучання снаряда в будинок дитина опинилася під завалами. Дівчинку витягли з-під уламків конструкцій та доправили до лікарні. У неї діагностували вибухову та черепно-мозкову травми, контузію, уламкові поранення ніг.

Маленькі очі, великі трагедії

Фото: Libkos

ХАРКІВЩИНА (січень, 2024).

10-річний Сашко разом з двоюрідною сестрою Аліною йшли до продуктового магазину. Саме в той момент поряд з дітьми впав російський снаряд. Хлопчик тримав свою відірвану ногу притиснутою до тіла, аби не стекти кров'ю. На жаль, його сестра не вижила.

ХАРКІВЩИНА (липень, 2023).

Чоловік виносить дитину із будинку, пошкодженого внаслідок російського ракетного удару.

Фото: Oleksandr Magula (AP)

Передмістя **ХЕРСОНУ** (листопад, 2023).

2-місячна дівчинка була тяжко поранена внаслідок російського обстрілу. В дитини діагностували закриту черепно-мозкову травму, струс головного мозку, забій легень та нирок.

Фото: Олександр Прокудін

DM PRODUCTION

Фото з Instagram Paskals2016

ОДЕСА (травень, 2022).

Це 7-річна Саша. Російська ракета поцілила у приміщення, де дівчинка перебувала зі своєю мамою. З численними травмами Сашу доставили до лікарні — дитині довелося ампутувати нижню кінцівку. На неї чекало 7 місяців реабілітації, 2 протези і ще багато болю та сліз.

Але навіть це не зупинило дівчинку від занять улюбленою справою — гімнастикою. Саша продовжує виступати на змаганнях, отримувати нагороди та надихати інших дітей, які також втратили кінцівки внаслідок агресії РФ.

ЧЕРЕЗ АГРЕСІЮ РФ УКРАЇНЬСЬКА ОСВІТНЯ СИСТЕМА ЗНАЧНО ПОСТРАЖДАЛА

4 358

закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів. 400 з них зруйновані повністю (станом на 11 листопада 2025 року).

Фото: Павло Бішко / Заборона

Зруйнована школа у селі Черкаська Лозова на Харківщині.

Агресор стверджує, що завдає ударів виключно по військових об'єктах нашої країни. Однак, це відверта брехня — **кожна сьома школа в Україні зазнала руйнувань чи пошкоджень**. Окрім того, по всій території України під час повітряних тривог дітей спускають в укриття, що є значним стресом для них та заважає якісно засвоювати знання.

Фото: Суспільне Чернігів

Школярі танцюють випускний вальс на подвір'ї своєї розбомбленої школи у Чернігові.

■ ДЕПОРТАЦІЯ ДІТЕЙ – ЦІЛЕСПРЯМОВАНА ПОЛІТИКА ГЕНОЦИДУ

19 546

дітей – депортовані та примусово вивезені до Росії.
Реальна кількість депортованих українських дітей може бути значно вищою.

Росія відмовляється надавати інформацію Україні, іншим державам чи міжнародним організаціям, а також блокує гуманітарний доступ міжнародних місій до окупованих територій та місць розміщення дітей у РФ.

Примусове переміщення та депортація українських дітей до Росії розпочалися ще у 2014 році. **Зокрема, вже тоді було зафіксовано 12 відповідних випадків у межах реалізації так званого соціального проєкту Росії – “Потяг надії”.** А у 2015 році громадяни Росії **незаконно всиновили 43 дітей-сиріт** з окупованого Криму.

За 6 днів до повномасштабного вторгнення Росія розпочала масову депортацію українських дітей. **Вже до ранку 19 лютого понад 2 700 дітей, переважно вихованці дитячих будинків та інтернатів, були вивезені до Росії.**

Від 24 лютого 2022 року це набуло нових жахливих масштабів! Це грубе порушення основоположних прав дитини та міжнародного права, включаючи Конвенцію ООН про права дитини.

Масове викрадення дітей і спроба асимілювати їх в чужій культурі є геноцидом відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. Ця Конвенція ратифікована і в самій РФ!

Окупанти вивозять українських дітей з ТОТ та докладають всіх зусиль для їх перевиховання та стирання національної ідентичності!

Журналісти The New York Times виявили, що окупаційна влада вивезла 46 дітей з дитячого будинку під час окупації Херсона. Працівники дитбудинку сховали дітей в підвалі церкви, але у квітні 2022 року російські військові знайшли їх та примусово перемістили.

Призначена росіянами “директорка” Херсонського будинку дитини та російська депутатка в окупованому Херсоні у серпні 2022 року.

Маленькі очі, великі трагедії

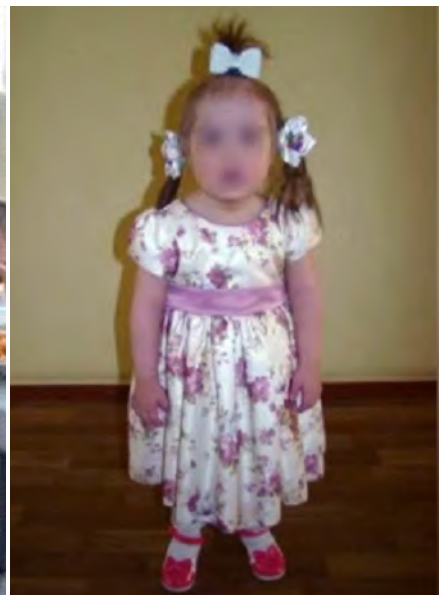
Українські діти з Бердянська в Чуваській Республіці, червень, 2024 рік.

У червні 2024 року стало відомо, що російські загарбники вивезли чергову групу із 43 дітей з тимчасово окупованого Бердянська на так званий відпочинок до Чувашії. Там, очевидно, діти піддаються інтенсивному культурному та ідеологічному впливу.

Насильницьке передавання українських дітей у російські родини за участі вищого керівництва РФ

Одним із найнебезпечніших наслідків депортації є насильницьке передавання українських дітей у російські родини, яке розпочалося ще з анексії Криму й посилилося з початку повномасштабного вторгнення.

Українські діти на російських сайтах з усиновлення.

У квітні 2024 року росіянка взяла під опіку хлопчика, якого з окупованої території Донецької області разом з братом та сестрою вивезли в Росію та помістили в інтернат у Підмосков'ї. Взяти брата та сестру дитини росіянка відмовилася. **В результаті хлопчика усиновили, а його ім'я, прізвище, по батькові та місце народження — змінили, попри спротив самої дитини.**

Окупанти створили “банк даних” українських дітей: Омбудсман України Дмитро Лубінець звернувся до правоохоронних органів

Станіслав
15 лет, мальчик

Физическое развитие соответствует возрасту. Навыки самообслуживания развиты на достаточном уровне. В школьных мероприятиях участвует. По характеру — импульсивен, активен, в общении легко идет на контакт. Среди сверстников имеет друзей. Общественные поручения всегда выполняет. Навыки самообслуживания развиты. Старається быть опрятным. Любит футбол, участвует во всех спортивных мероприятиях.

[Познакомиться](#)

Було виявлено онлайн-ресурс окупантів, на якому можна “обрати” собі українську дитину з ТОТ за описом, кольором волосся та очей. Наче це не люди, а товар.

Дмитро Лубінець направив листи до правоохоронних органів задля належного реагування. **Такі дії є порушенням прав дитини та можуть мати ознаки торгівлі людьми!**

Росія виставила на сайт з усиовлення чотирьох викрадених українських дітей

Журналісти Financial Times виявили, що **Росія викрала з України чотирьох дітей** у перші місяці повномасштабного вторгнення та незаконно віддала їх на всиовлення. Вони знайшли дітей на російському сайті з усиовлення. **Викраденим дітям від 8 до 15 років**, їхні особи підтвердили їхні сім'ї та українська влада. Росіяни змінили імена та вік дітей на сайті, не вказавши їхнє українське походження, аби ускладнити ідентифікацію.

Фото: Financial Times

СТИРАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДІТЕЙ НА ТОТ

Після видачі Міжнародним кримінальним судом ордерів на арешт президента РФ та уповноваженої з прав дитини при президентові РФ вони зрозуміли, що увага всього світу прикута до теми викрадення українських дітей. Тому окупаційна влада посилила насильницьку русифікацію та перевиховування дітей на місцях — на тимчасово окупованих територіях.

НАСИЛЬНИЦЬКА РУСИФІКАЦІЯ ОСВІТИ

Маленькі очі, великі трагедії

Шляхом тотальної індоктринації, примусової асиміляції, зміни ідентичності, промивання мізків та контролю Росія здійснює політику геноциду українців.

Human Rights Watch опублікувала звіт, у якому йдеться про порушення Росією норм міжнародного права щодо права на освіту на ТОТ України, де перебуває близько мільйона українських школярів, а також на раніше окупованій Харківщині.

Окупаційна влада насаджує російську шкільну програму, яка просякнута відвертою анти-українською пропагандою. В підручниках з історії виправдовують російське вторгнення та зображують сучасну Україну як “неонацистську державу”.

Російські підручники, завезені окупаційною владою до школи у селищі Борова на Харківщині, Україна, 2022 рік.

Фото: Human Rights Watch

У звіті розповідається про жахливі порушення прав дитини та учасників освітнього процесу!

- В окупованому Мелітополі учня покарали за те, що він **розмовляв у школі українською мовою**. Йому натягнули на голову мішок, відвезли за кілька десятків кілометрів в інший район та кинули напризволяще. Він був змушений повертатися додому сам.
- Вчителі зазнають тиску та тортур, як у випадку з директором школи на Харківщині, якого незаконно утримували та катували за відмову передати шкільні документи.
- Батькам, чиї діти навчаються дистанційно за українською програмою погрожують та змушують віддавати дітей до “російських” шкіл. Через це деякі батьки були змушені переховувати своїх дітей.
- Школярі вимушено проходять військовий вишкіл.
- Від шкіл вимагають повідомляти про учнів, які досягли повноліття і можуть бути мобілізовані в армію РФ.

Фото: Human Rights Watch

У цій камері просто неба у відділку поліції міста Куп'янськ на Харківщині російська окупаційна влада утримувала українців, серед яких були й працівники освіти.

У школах на ТОТ України ведеться заміна або перепідготовка шкільних вчителів, яку деякі російські політики прямо називають “зачисткою”.

Урок “Росія у світі”. Скадовськ, Херсонська область.

Програма позакласного виховання для дітей на ТОТ “Розмови про важливе” діє з вересня 2022 року, вона введена Міністерством просвіти РФ. З жовтня 2024 року російський президент схвалив пропозицію розповсюдити “Розмови про важливе” на дитячі садки для дітей з п’яти років.

■ Заняття відбуваються щопонеділка після обов’язкової лінійки з виконанням гімну Росії та підняттям російського прапора. Такі “бесіди” – частина “патріотичного виховання” країни-агресора.

■ Ці заняття часто слугують точкою контакту між дітьми та російськими політиками, які приходять на уроки до дітей.

■ До російських державних свят та пам’ятних дат також проводять так звані “уроки мужності”, де прославляють російську армію.

■ Мета цих занять – “виховати повагу до збройних сил РФ” і сформувати готовність дітей долучитися до російської армії. Часто до таких занять долучаються російські ветерани, що брали участь у війнах в Афганістані або так званій “СВО”.

■ Наприкінці “уроків мужності” дітей нерідко змушують писати листи підтримки для російських солдатів за захоплення українських земель.

МІЛІТАРИЗАЦІЯ

Мілітаризація дитинства: цілеспрямована політика перевиховання українських дітей на ТОТ.

Політика мілітаризації дітей російськими окупантами має систематичний характер і після повномасштабного вторгнення тільки посилилася. Це частина стратегії РФ знищення українців як нації.

З вересня 2023 року в школах на ТОТ проводять програму “кадетських класів”. Такі воєнізовані класи відкриваються за участі партії “Єдина Росія”, Росгвардії та Слідчого комітету РФ.

Кадети проходять програму фізичної й військової підготовки, через яку зможуть подорослішавши, служити в російській армії. Навчання “любові до батьківщини” розпочинається з першого класу. Задля цього була створена ціла система позашкільних рухів.

“Рух перших” об’єднує більшість російських молодіжних рухів, зокрема “Юнармію”, “Російський рух школярів”, “Велику перерву” та інші. Її місія — “всебічне патріотичне виховання дітей”.

Одні з перших осередків відкрили в грудні 2022 року на ТОТ України. В організації використовують таку ж символіку, як і в російській армії у бойових діях: “Z”, “V” та “георгіївську стрічку”.

Донецькі школярі вступають до “Юнармії”.

“Юнармія” — мілітаризований рух, заснований колишнім міністром оборони РФ. На тимчасово окупованих територіях осередки “Юнармії” з’явилися у листопаді 2022 року. Вихованцям “Юнармії” надають повноцінну військову підготовку, зокрема й вогневу, навчають розбирати та збирати автомат Калашникова, знайомлять з російськими військовослужбовцями.

Українських дітей мілітаризують задля того, аби в майбутньому долучити їх до армії РФ та змусити воювати проти України.

ПРИМУСОВА ПАСПОРТИЗАЦІЯ

Маленькі очі, великі трагедії

Українським дітям вручають російські паспорти в окупованому Генічеську, червень, 2024 рік.

Ще одним інструментом насильницького передавання дітей з однієї групи в іншу є нав'язування їм російського громадянства, яке відбувається через тиск на батьків. Адже, за законодавством РФ, громадянство дитини залежить від громадянства батьків.

За відмову від російського паспорта погрожують звільненням з роботи, припинення соціальних виплат на дітей, відмови у наданні медичних послуг, вилучення майна. Засоби примусу включають також і погрози відібрати дітей у батьків.

Дітям з ТОТ окупанти видають паспорти по-особливому урочисто. Іноді для цього за тисячі кілометрів їх везуть в Москву чи Санкт-Петербург.

Надумана велич цього процесу покликана сформувати у дітей враження, що вони стають частиною чогось значного, приховуючи справжні наміри та маніпулюючи їхньою свідомістю.

Примусова видача паспортів це спроба змінити національну ідентичність українських дітей та підпорядкувати населення окупованих територій.

ОКУПАНТИ СТРАТИЛИ НЕПОВНОЛІТНІХ УКРАЇНСЬКИХ ПІДЛІТКІВ

У травні 2023 року неповнолітні жителі 2006 року народження окупованого Бердянська Тигран Оганесян та Микита Ханганов отримали звинувачення від Слідчого комітету РФ у нібито готуванні диверсії на залізниці. Їм інкримінували “порушення” статті, яка передбачає від 10 до 20 років ув'язнення.

Тиграна п'ять днів жорстоко допитували та катували. Від підлітка вимагали зізнатися у готуванні диверсії.

Європарламент ухвалив резолюцію щодо Тиграна Оганесяна та Микити Ханганова й вимагав від окупантів, щоб вони випустили їх з окупації.

Попри це, 24 червня 2023 року російські окупанти в Бердянську вбили українських підлітків! Відбулася позасудова страта!

Російська сторона відмовилася повернути тіла загиблих хлопців їхнім батькам або українській стороні. Росіяни, ймовірно, таємно поховали тіла хлопців.

19 липня 2025 року Президент України посмертно нагородив Тиграна та Микиту Орденом Свободи.

Історії вбитих, депортованих, русифікованих

ПРАЦЮЄМО НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ ЗАДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ПРАВ НАШИХ ДІТЕЙ

■ Парламентська асамблея ОБСЄ визнала дії РФ геноцидом українського народу. У документі є заклик до 53 країн-учасниць ОБСЄ, щоб вони докладали зусиль для деокупації Криму та усіх окупованих територій України шляхом підтримки Формули миру та Кримської платформи.

■ До Міжнародної коаліції за повернення українських дітей долучилися вже 44 члени та 4 країни як спостерігачі. Робота задля повернення українських дітей, цивільних заручників та військовополонених з РФ триває щодня! Омбудсман України Дмитро Лубінець працює задля цього в межах реалізації 4 пункту Формули миру Президента України. 5 серпня 2025 року Коаліція зробила заяву із закликом РФ забезпечити повернення всіх незаконно депортованих і примусово переміщених українських дітей.

■ Близько 80 країн і міжнародних організацій приєдналися до комюніке першого Глобального Саміту миру. Третій пункт декларації спільне бачення того, що всі військовополонені мають бути звільнені шляхом повного обміну. Всі депортовані та незаконно переміщені українські діти, а також всі інші українські цивільні особи, які були незаконно затримані, повинні бути повернуті в Україну.

УКРАЇНА ПРАЦЮЄ НАД ПОВЕРНЕННЯМ ДІТЕЙ БЕЗ ЗУПИНУ!

Станом на 11 листопада 2025 року **Україна повернула** **1 797** дітей.

Робота з повернення депортованих українських дітей є одним із пріоритетів України. Наразі повернули вже 1 797 дітей з тимчасово окупованих територій України та з території РФ в межах затвердженого плану дій Президента України Bring Kids Back UA. Ця ініціатива об'єднує зусилля державних органів, ГО та міжнародних партнерів. Офіс Омбудсмана бере активну участь у процесі повернення.

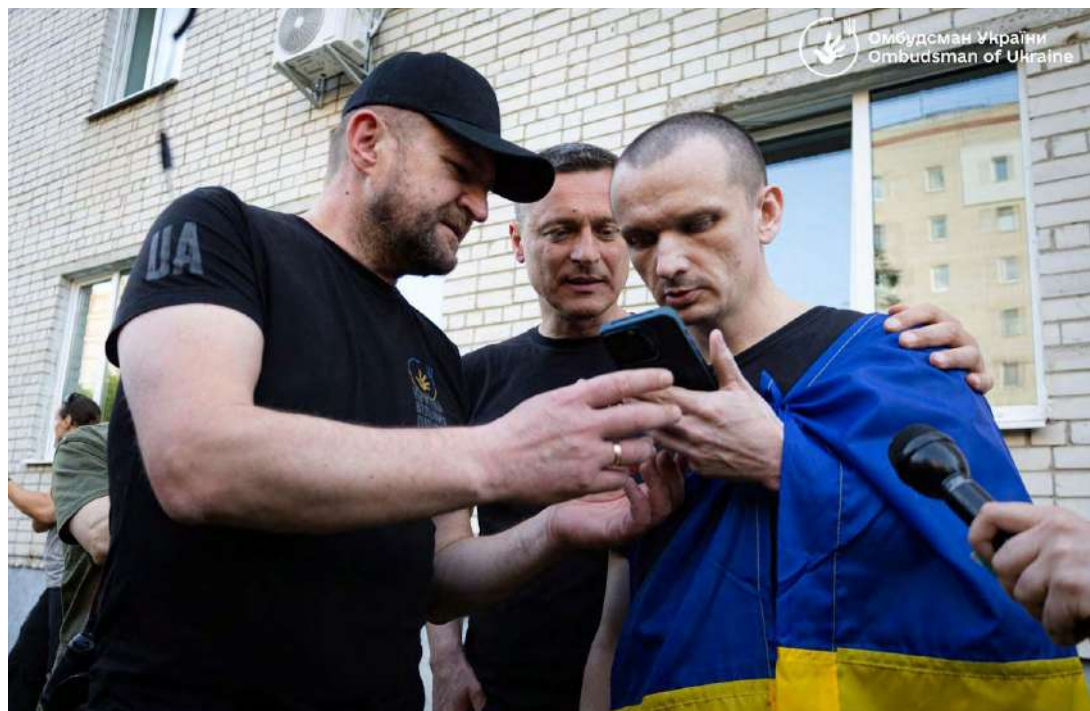
Значну роль у поверненні дітей відіграє Держава Катар. Завдяки посередництву Катару вже вдалося повернути 83 дитини з ТОТ України та території РФ.

Зворушлива історія возз'єднання: звільнений з полону батько вперше чує голос доньки, яку нещодавно повернули з ТОТ України

Захисник три роки перебував у російському полоні. Він — батько 15-річної дівчинки Софії, над поверненням якої з ТОТ України Офіс Омбудсмана працював у межах ініціативи Bring Kids Back UA.

До нас звернулась мати Захисника, бабуся дівчинки. Ми посприяли в оформленні опіки на бабусю. А вже у березні, за посередництва Держави Катар, вона нарешті возз'єдналася з онукою. І через 2 місяці — черговий крок до зцілення родини: **батько, звільнений український оборонець, почув голос своєї доньки вперше за довгий час.**

Вдалося повернути 11 українських дітей із ТОТ та РФ!

Найменшій дитині, яку повернули, – 10 років, а найстаршій – 17 років.

Історія однієї із сімей: маму 13-річної дівчинки повернули з ворожого полону у квітні 2023 року. Її дитина спільно з бабусяю перебувала на ТОТ Донеччини. Дівчинка активно цікавилася, як приїхати до мами та проживати разом.

Кропіткою роботою вдалося зробити все можливе, щоб сім'я возз'єдналася! Вперше від початку повномасштабного вторгнення мама та дитина побачилися!

На Батьківщину вдалося повернути 13 українських діток!

Семеро з них – повернуті з ТОТ, ще шестеро – повернуті в межах реалізації затвердженого плану дій Президента України Bring Kids Back UA.

Одна з повернутих – 15-річна дівчинка з Маріуполя. Її історія вражає до глибини душі. В її будинок влучив російський танк, тож вона з мамою знайшла прихисток у церкві, поки від уламків ракети дівчинка не отримала поранення голови. Після численних спроб та дій заради того, аби виїхати на підконтрольну Україні територію, сім'ї це вдалося зробити.

Всі повернені діти проходять опитування в Центрі захисту прав дитини, який діє при Офісі Омбудсмана у Києві. Він відіграє значну роль у процесах супроводу та реінтеграції дітей після повернення в Україну.

Одна з ключових функцій Центру – це документування та фіксація порушень прав дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та окупації. **Даний простір працює за моделлю “Барнахус”.** Такі простори були відкриті також у трьох інших містах України: Луцьку, Дніпрі та Рівному.

Ще досі тисячі наших дітей залишаються в депортації. Нинішні зусилля щодо повернення українських дітей, вивезених до Росії, зосереджені на пошуку та ідентифікації таких дітей. І важливо – залученні інших країн для впливу на РФ.

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Закликаємо всі країни, які розділяють загальнолюдські цінності, об'єднатися та діяти, аби повернути депортованих та примусово переміщених українських дітей!

Кожна дитина заслуговує на безпечне дитинство на рідній землі.

Агресія Росії проти України повинна бути зупинена, щоб гарантувати мирне майбутнє для наших дітей. РФ має понести відповідальність за кожен скоєний злочин!

Як міжнародні партнери можуть допомогти Україні?

- Долучатися до Міжнародної коаліції за повернення українських дітей та активно діяти в її межах.
- Посилити санкційний тиск на країну-агресора та посадових осіб, причетних до злочинів.
- Підтримувати Україну в питанні притягнення винних до відповідальності.
- Підтримувати процеси реінтеграції та реабілітації дітей.

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

**Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини**

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: **0 800 50 17 20**
електронна пошта: **hotline@ombudsman.gov.ua**

